

Apklausa (romantizmas ir A. Mickevičius)

A. Mickevičius rašė visų šių žanrų kūrinius. Kokiai literatūros rūšiai priskiriami šie žanrai? Parašykite **bent po 1** A. Mickevičiaus atitinkamo žanro kūrinio pavadinimą. (4 t.)

Baladė
Sonetas
Drama
Poema

Kokioje šalyje gimė romantizmas? Kada? (2 t.)

Romantinis kultūros sąjūdis siejamas su pasipriešinimu kelioms XVIII a. pab. visuomenės gyvenimo, kultūros, meno, mokslo ir politikos tendencijoms. Pasirinkite **bent 2** tendencijas ir išsamiai pakomentuokite, kodėl romantikams jos buvo nepriimtinos ir ko jie siekė joms priešindamiesi. (4 t.)

Kokia yra metaforinio pasakymo iš eilėraščio „Romantika“ prasmė: „Širdį turėk, žvelk į širdį“? (2 t.)

Įrodykite, kad „Akermano stepėse“ kuriamas Tėvynės kaip prarasto rojaus paveikslas. Atsakymą pagrįskite teksto analize ir vidinio / išorinio peizažų priešprieša. (3 t.)

Perskaitykite L. Donskio straipsnio ištrauką. Kaip žinia, vis dar tebesiginčijama, kam priklauso A. Mickevičiaus kūrybinis palikimas, kokios tautos autorius jis buvo.

Iš kur kyla ši kontroversija? Atsakydami aiškinkite LDK bajorų tapatybės bruožus. Kaip į klausimą apie A. Mickevičiaus (ir bet kurio talentingo kūrėjo) tapatybę atsako L. Donskis? Ar pritariate jo požiūriui ir kodėl? (5 t.)

Manau, kad XX a. Europos skirtybių išklotinė tik praturtėjo. Po Pirmojo pasaulinio karo, kai gimė ir Lietuva, ir Latvija, ir Estija, ir Suomija, ir Lenkija, kai politiniame žemėlapyje atsirado daugybė tautų, po Austrijos-Vengrijos iširimo, mes supratome, kad iš tikrųjų tautos tampa pagrindinėmis pasaulio politikos veikėjomis. Prie buvusių skirtumų, kurių būta luominių, kultūrinių, konfesinių, prisidėjo ir nemaža kalbinių skirtumų – tautos įtvirtino savo kalbas, kaip nacionalines kalbas.

Tačiau kokia gi lieka vienovė? <...> Kadangi krikščionybė pasaulyje nebeturi tokių pozicijų, kokias turėjo anksčiau, kas vienija Europą dabar? <...>

Manau, kad Europa egzistuoja kultūriškai, šitas didysis paveldas man neįsivaizduojamas be tos vienovės, kuri yra iš tikrųjų persmelkusi visą didžiąją Europos kūrybą. <...>

Pažvelgęs į XX a., drąsiai pasakyčiau, kad Lietuva su savo didžiaisiais europiečiais taip pat įsijungusi į pasaulį. Jokių abejonių nekelia, kad europietiškas – ne tik talentas, ne tik kokybė, kuri atpažįsta ir kitos tautos. Lietuvių kultūroje būta ir yra nuostabių kūrėjų, bet yra žmonių, kurie objektyviai patenka į kelių kultūrų erdvę. Czesławas Miłoszas yra ir lietuvis, ir lenkas, ir europietis. C. Miłoszas, kuris save laikė lietuviu, kuris gimė Lietuvoje, Šeteniuose, kuris net Nobelio kalboje įvardijo Lietuvą, o ne Lenkiją, apie Lietuvą kalbėjo labai šiltai. <...>

Taip pat ir Adomas Mickevičius, istoriškai žiūrint, yra lietuvis, lietuvių poetas, rašęs lenkiškai. Lietuvių literatūra lenkiškai buvo rašoma labai ilgai. Beveik visa Vilniaus literatūra parašyta kitomis kalbomis, tarp jų ir lenkų, bet ji – Lietuvos literatūros dalis. Taigi A. Mickevičius, C. Miłoszas – man jokių abejonių nekeliantys didieji Europos poetai, kūrėjai. <...>

Taigi mėginsiu reziumuoti. Netikiu, kad mes turime klonuoti kažkokį europietį, išrasti kažkokius europiečius, kurie turėtų būti paruošti pagal Europos Komisijos programą Europos Parlamentui kažką ratifikavus. Man atrodo, kad tai kolosali kvailystė ir nieko bendra neturi su tais giliaisiais pamatais, kurie daug šimtmečių kūrė Europą. Man atrodo, naivu manyti, kad reikia specialiai kurti kažkokias visiškai naujas gaires tam, kad žmonės patirtų kažkokį ypatingą europietišką solidarumą. Jis slypi kultūroje. Jeigu mes neužmiršime Europos humanistų, didžiosios Europos intelektualinės ir meninės kultūros, jeigu Lietuvos mokyklose bus rimtai studijuojama ir Lietuvos, ir Europos klasika, mums nereikės jokių specialių programų, kad sukurtume Europą – pakaks Europą prisiminti, kultivuoti, ir ji bus gyva knygomis, kultūra, intelektiniu gyvenimu.